

ת"פ 19584/12/12 - מדינת ישראל נגד דוד אברהם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 19584-12-12 מדינת ישראל נ' אברהם

בפני
בעניין: כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד לנא אבו עיסא

המאשימה

נגד

דוד אברהם
ע"י ב"כ עו"ד ליאור שחטר

הנאשם

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בשלישית, בביצוע 37 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד, לפי הוראות סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975, ביחד עם סעיפים 67 ו-87 לחוק ובקשר עם תקנות 20 ו-23 לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו-1976.
 2. על פי האמור בעובדות כתב האישום, בתקופה הרלוואנטית עסק הנאשם בעבודות מסגרות ונרשם כעוסק מורשה. בנסיבות אלה חלה על הנאשם חובת הגשת דוחות תקופתיים למע"מ, כמו גם תשלום המס הנובע מהם, וזאת במועד ובדרך הקבועים בהוראות החוק והתקנות הנ"ל. דא עקא, שהנאשם לא עמד בחובה זו בקשר ל-37 דוחות נדרשים שונים.
 3. עובדות כתב האישום כוללות שתי טבלאות, המפרטות את הדוחות שלא הוגשו במועד. הדוחות מתפרשים על פני תקופה ממושכת, החל מתחילת שנת 2008 ועד לתום שנת 2014. יחד עם זאת, מדובר בדוחות שרובם בסכומים נמוכים יחסית, חלקם אף מתחת לסכום של 2,000 ₪, הגם שדו"ח אחד הינו בסכום של 6,058 ₪ (הדו"ח לחודש אוגוסט 2013).
 4. הדיון בתיק החל לפני מותב אחר, וניתנו דחיות רבות בשל בקשותיו של הנאשם להגיע להסדר כולל עם רשויות המס. הנאשם אף הגיע להסכמה עם המאשימה על צירוף עבירות נוספות, שלא נכללו בכתב האישום המקורי, ועל רקע זה תוקנו עובדות כתב האישום (פעמיים).
- בסופו של דבר - ולאחר שבית המשפט לא אפשר דחיות נוספות - נשמעו הטיעונים לעונש לפניו ביום 4.6.15. נכון לאותו המועד הנאשם אמנם הסיר חלק ממחדליו, אך חלק בלבד, ועל כן ב"כ המאשימה עתרה להשתתף מאסר בפועל, אם גם לתקופה שניתן יהיה לרצותה בדרך של עבודות שירות.

5. בנסיבות אלה הוריתי על קבלת חוות דעת, מטעם הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר, באשר להתאמתו של הנאשם לעבודות שירות; ולפיכך נקבע מועד נוסף להשלמת הטיעונים לעונש. והנה, בין לבין - ולאחר דחייה מוסכמת נוספת - הסיר הנאשם את מלוא מחדליו מושא כתב האישום, ואף שילם את מלוא קרן המס בגינם.

יחד עם זאת, בעקבות האיחור בתשלום קרן המס נוצר חוב בגין ריבית, בסך של 20,000 ₪. בנסיבות אלה לא נתקבל אישור מע"מ להסדר טיעון שלא יכלול ענישה של מאסר בפועל בעבודות שירות, ועל רקע זה השלימו ב"כ הצדדים את טיעוניהם לעונש לפני.

ב. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

6. ב"כ המאשימה לא הגישה ראיות לעניין העונש. בטיעוניה הדגישה ב"כ המאשימה את הערכים החברתיים הנפגעים כתוצאה מביצוע של עבירות כגון דא, ובהם הפגיעה בשוויון בנשיאה בנטל המס והפגיעה באושיות השיטה הפיסקלית הנוהגת במשק, אשר מבוססת על קבלת מידע אמין ומדויק מהנישומים, במועד. עוד הדגישה ב"כ המאשימה כי מדובר באי הגשת מספר רב של דוחות - 37 במספר - במשך תקופה ממושכת, בת שש שנים בקירוב.

7. כאמור, במועד בו נשמעו הטיעונים לעונש טרם הסיר הנאשם את מלוא מחדליו. ב"כ המאשימה הדגישה אפוא כי הנאשם טרם שילם סכום של 58,000 ₪ בקירוב, בקרן המס, ביקשה להתחשב בנתון זה לכך חומרה ואף הוסיפה: **"בהתאם למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מס יש להשית מאסר בפועל על עברייני מס, בפרט כאשר המחדל לא מוסר"** (ר' בפרוטוקול, עמ' 18 שורה 30). על רקע זה עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם, לכל אחת מהעבירות בהן הורשע הנאשם, שבין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים, ולקנס שבין 600 ₪ לבין 29,200 ₪.

8. באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם ציינה ב"כ המאשימה כי הגם שיש להתחשב לקולה בהודאת הנאשם ובעובדה שאין לו עבר פלילי, האינטרס הציבורי עדיין מחייב השתתת מאסר בפועל כאשר המחדל לא מוסר. ב"כ המאשימה הדגישה כי אין בטענות הנאשם למצב כלכלי קשה כדי לשנות לעניין זה, שכן הלכה היא שאין להקל בכגון דא מטעמים של קשיים כלכליים. ב"כ המאשימה עתרה אפוא להשתתת עונש של מאסר בפועל על הנאשם, שניתן יהיה לרצותו בעבודות שירות, וכן למאסר מותנה ולקנס לפי שיקול דעת בית המשפט.

9. במסגרת השלמת הטיעונים לעונש ציינה ב"כ המאשימה כי בסופו של דבר הנאשם אמנם הסיר את מלוא המחדלים מושא כתב האישום, דהיינו: הגיש את הדוחות הנדרשים ושילם את קרן המס. יחד עם זאת, נוכח חוב הריבית בסך 20,000 ₪ שנותר כאמור - חוב שהינו משמעותי בהשוואה לקרן המס - עמדה ב"כ המאשימה על עתירתה להשתתת מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; הגם שהגבילה את טיעונה לרף הענישה התחתון לשיטתה, שהוא לתקופה של ארבעה חודשי מאסר בפועל.

10. ב"כ הנאשם, מצידו, פתח טיעוניו בתיאור נסיבותיו האישיות של הנאשם. הנאשם, שהינו כבן 50 שנה, נעדר עבר פלילי כלשהו. הנאשם חי עם בת זוג וארבעה ילדים, הסמוכים על שולחנו, ששלושה מהם הם ילדיו הביולוגיים הקטנים. הנאשם פתח בזמנו עסק למתן שירותי מנעולנות, אך בשל סכסוכים משפחתיים וקשיים נוספים הסתבך כלכלית ונקלע לחובות כבדים (ר' גם ס' 1), חובות העומדים ברקע

ביצוען של העבירות דנא. בשלב זה ביקש הנאשם לסגור את העסק ולהתחיל לעבוד כשכיר, אך בשל גילו לא הצליח להתקבל לעבודה ועל כן הוא נאלץ להמשיך לעבוד כעצמאי ומתפרנס בדוחק רב.

11. ב"כ הנאשם הדגיש במיוחד - במסגרת השלמת הטיעונים לעונש - את המאמצים הכבירים שעשה הנאשם על מנת להסיר את מלוא מחדליו, כאשר רק חוסר יכולתו הכלכלית הוא שסתם את הגולל על האפשרות להמיר את כתב האישום במקרה דנא לקנס מנהלי, כמו גם על האפשרות להגיע להסדר-טיעון מקל לעונש.

12. מבלי להקל ראש בחומרת העבירות, שאותן ביצע הנאשם, טען ב"כ הנאשם כי אין לקשור בין חוב הריבית (שנוצר כתוצאה מהאיחור בתשלום המיסים) לבין העונש שיש להשית על הנאשם. המחדלים מושא כתב האישום הוסרו במלואם, והריבית אינה חלק מהעבירות מושא כתב האישום ובשום אופן אינה רכיב מרכיביו. לא זו אף זו, בשל האיחור בהגשה הדוחות כבר ננקטה נגד הנאשם הסנקציה של אי הכרה בתשומות, שהינה בעלת משמעות כלכלית כבדה מבחינתו. ואם לא די בכל אלה, הרי שהנאשם פעל בפרשה דנא כעוסק מורשה - ולא באמצעות חברה בעירבון מוגבל - ועל כן הוא חייב את חוב הריבית למע"מ באופן אישי ויצטרך לשלמו עד תום.

13. עוד הדגיש ב"כ הנאשם את הודאת הנאשם, שניתנה בהזדמנות הראשונה, את לקיחת האחריות ואת החרטה הכנה, אשר באו לידי ביטוי במאמציו הרבים של הנאשם להסרת מלוא המחדלים מושא כתב האישום. ב"כ הנאשם הפנה, בהקשר זה, לפסיקה מקלה - במקרים דומים לשיטתו - תוך הדגשת המשמעות המהותית הניתנת בפסיקה להסרת המחדלים בעבירות כגון דא.

14. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, ביקש מבית המשפט להקל בעונשו. הנאשם שב והודה בביצוע העבירות, והסביר את הדבר במצבו הכלכלי הקשה, לרבות בשל הסתבכות בחובות לשוק האפור. הנאשם תיאר את המאמצים העצומים שעשה להסרת המחדלים, וציין כי בסופו של דבר הוא הגיש את כל הדוחות החסרים, שילם את המע"מ בגינם ואף את התשומות. הנאשם התייחס גם לחוב שנותר בגין ריבית וטען כי ביקש לשלם גם חוב זה, בתשלומים, אך לדבריו במע"מ דחו אותו.

עוד תיאר הנאשם את אופיו הנורמטיבי ואת העובדה שעבד לפרנסתו ולפרנסת בני משפחתו במשך כל שנות חייו. הנאשם הדגיש את העובדה שהוא מנעולן מומחה - היכול לדבריו לפתוח כל דלת - אך אינו עושה שימוש לרעה במומחיותו ואף עומד בהצלחה בהצעות ובפיתויים מצד גורמים עברייניים, הגם שרבים מחברי ילדותו התדרדרו לחיי פשע.

ג. קביעת מתחם העונש ההולם:

15. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לעבירות שבביצוען הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראת סעיף 40 לחוק העונשין. קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - עקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כמפורט בהוראות סעיף 40 לחוק העונשין.

16. באשר לעבירות דנא מקובל עלי טיעון ב"כ המאשימה לעניין הערכים החברתיים, שנפגעו כתוצאה מביצוען. בהקשר זה לא למותר לחזור ולהדגיש, כי נוכח תפקידו המרכזי של הדיווח בפעילות רשויות

המס, אי הדיווח פוגע בפעולה התקינה של רשויות המס, ביכולתן לחשב את שיעור המס ולגבותו ועקב כך וכתולדה מכך גם באמון הציבור ברשויות המס.

17. יחד עם זאת, הסרת המחדלים בעבירות פיסקליות כגון דא - הגם שכמובן אין בה כדי לאיין את העבירות - הינה התנהגות היורדת לשורשה של שאלת העונש, התנהגות שאף המאשימה עצמה עותרת להתחשבות בה במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם.

אכן, כאשר מדובר בהסרה מלאה של מחדלים, המאשימה עצמה מסכימה להמיר כתבי אישום לקנסות מנהליים, או למצער - כאשר הנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו להמרת כתבי אישום לקנסות מנהליים - להסתפק בענישה שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל, ולו בדרך של עבודות שירות (ר' ביתר הרחבה ת.פ. 10483-08-12 **מדינת ישראל נ' קשמש בע"מ ואח'** (27.11.14), בפסקאות 14 עד 16 לגזר הדין; וכן לאחרונה ת.פ. 54249-06-13 **מדינת ישראל נ' קיי.בי.סי. בע"מ ואח'** (20.4.16)).

18. במקרה דנא הסיר הנאשם, כאמור, את מלוא מחדליו. אמנם נשארה לנאשם יתרת ריבית לתשלום, אך בנסיבות העניין איני מוצא שנקודה זו צריכה להכריע:

ראשית יש להזכיר כי עסקינן בדוחות בסכומים קטנים יחסית; והגם שידועה המימרה לפיה דין פרוטה כדין מאה, עדיין יש לעובדה זו משמעות.

שנית, חוב הריבית הוא חוב אישי של הנאשם - להבדיל מחוב של חברה - והוא בכל מקרה יצטרך לשלמו עד תום, בין בהסדר כזה או אחר ובין במסגרת הליכים אזרחיים.

19. בנסיבות אלה אני קובע אפוא כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא כולל רכיב של מאסר, בין מאסר מותנה (ברף התחתון) לבין מאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים, שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות (ברף העליון).

נוכח אופיין הפיסקלי של העבירות מתחם העונש ההולם כולל גם רכיב של ענישה כלכלית, בין קנס בשיעור של כמה אלפי ₪ לבין קנס בשיעור של כמה עשרות אלפי ₪.

גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

ד.

20. בהתאם להוראות סעיף 40א לחוק העונשין על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם - למעט במקרים חריגים בהם הוא רשאי לחרוג ממתחם זה, שאין עניינם לכאן - תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כמפורט בהוראות הסעיף האמור.

21. לכך חומרה יש להתחשב הן בריבוי העבירות (37) והן בהתפרסותן על פני תקופה ממושכת, בת שש שנים בקירוב, הגם שמדובר כאמור בדוחות בסכומים נמוכים יחסית. לכך קולה יש לזקוף את הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום, את נטילת האחריות והחרטה, את היעדר העבר הפלילי - שהינו משמעותי במיוחד נוכח גילו של הנאשם - ואת נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם; כפי שפורטו הן על ידי ב"כ הנאשם והן בדברו האחרון של הנאשם לעונש, כאמור לעיל.

המסקנה המתבקשת הינה, אם כן, כי יש למקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

22. אשר על כן ולאור כל המקובץ לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים

מהיום, עבירה לפי הוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.

(ב) קנס בסך של 9,000 ₪ או 45 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-18 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל ביום 1.7.16 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

היה והנאשם לא ישלם את אחד התשלומים במועד, תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מידי.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"ו, 05 מאי 2016, במעמד הצדדים.